

2 Δεκεμβρίου 2014

Copa Cogeca: Ανεφάρμοστη η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τις άδειες φύτευσης και ανησυχία για την κατάσταση της αγοράς

Συνεδρίασε στις Βρυξέλλες στις 25 και 26 Νοεμβρίου η Ομάδα «Οίνος» της Copa-Cogeca και η Ομάδα πολιτικού διαλόγου Οίνου (GDCV) με την συμμετοχή της Commission, φορέων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

Τα περισσότερα θέματα στην ημερήσια διάταξη του GDCV ετέθησαν από την Copa-Cogeca η οποία θα έχει για τα επόμενα δυο χρόνια την προεδρία αυτού του νέου σημαντικού θεσμού της ΕΕ.

Το πρώτο θέμα που συζητήθηκε αφορούσε την κατάσταση της Ευρωπαϊκής και Παγκόσμιας αγοράς, σε συνάρτηση με τους κινδύνους και τις προκλήσεις που εμφιλοχωρούν μετά την ολοκλήρωση της εσοδείας του 2014.

Διατυπώθηκε η έντονη ανησυχία που επικρατεί στους ευρωπαϊκούς συνεταιρισμούς σε σχέση με τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο, οι οποίες με τον αστάθμητο πλέον χαρακτήρα τους, συνέβαλλαν ώστε η Ευρώπη να έχει για τρίτη συνεχόμενη χρονιά μείωση της παραγωγής της (-9,9%, 2013/2014). Χαρακτηριστικά στοιχεία για όλη την Ευρωπαϊκή Ήπειρο ήταν οι παρατεταμένες βροχοπτώσεις, η υψηλή υγρασία, οι χαλαζοπτώσεις, η ξηρασία, αλλά και η διάβρωση εδαφών, χαρακτηριστικά που επέρχονται με βίαιο τρόπο, επηρεάζοντας την ομαλή ωρίμαση των σταφυλιών, κυρίως όμως την υγιεινή τους κατάσταση. Συνδυαστικά με το θέμα αυτό συζητήθηκε και η ανάπτυξη ασθενειών του ξύλου (ίσκα) εξαιτίας κυρίως της απόσυρσης φυτοφαρμάκων που θεωρήθηκαν επιβλαβή το 2000, αλλά και η εμφάνιση από το 2011 και μετά, της προσβολής που προκαλεί το ασιατικής προέλευσης έντομο (μύγα *Drosophila suzukii*), πλήττοντας τις έγχρωμες ποικιλίες (Pinot gris, Gewurztraminer), έντομο το οποίο ευθύνεται για απώλεια μεγάλων ποσοστών παραγωγής (20%-50%) σε ορισμένες χώρες.

Η *Drosophila suzukii* για την οποία δεν υπάρχει τρόπος αντιμετώπισης μέσω φυτοφαρμάκου, αναπτύσσεται έντονα σε ήπιες θερμοκρασίες και μεγάλο ποσοστό υγρασίας, έχει επιπτώσεις ακόμη και στην οξύτητα των παραγόμενων οίνων, ενώ η κινητικότητά και ο πολλαπλασιασμός του εντόμου έχει ταχείς ρυθμούς, γεγονός το οποίο

απαιτεί τον προσανατολισμό πόρων για κατεπείγουσα έρευνα.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν μεγέθη της παγκόσμιας αγοράς οίνου, βάσει των οποίων διατυπώθηκαν ανησυχίες για την απώλεια μεριδίων αγοράς της Ευρώπης εξαιτίας μιας σταθεροποιούμενης τάσης μείωσης της παραγωγής, όταν οι Τρίτες Χώρες και ειδικά οι ΗΠΑ παρουσιάζουν σταθερή αύξηση.

Ειδική αναφορά έγινε στην αξιοσημείωτη πτώση της κατανάλωσης της ΕΕ, η οποία τα τελευταία 10 χρόνια έχει μειωθεί κατά 7 ποσοστιαίες μονάδες, δείγμα και αυτό της έλλειψης πληροφόρησης των Ευρωπαίων για τις τάσεις της κατανάλωσης (έλλειψης παρατηρητηρίων αγοράς).

Το επόμενο θέμα αφορούσε το **νέο σύστημα χορήγησης Αδειών ν Φύτευσης** που θα ισχύσει από 1/1/2016.

Όλες οι αντιπροσωπείες συμφώνησαν ότι το νέο σύστημα έτσι όπως διαμορφώθηκε από την Commission είναι πολύπλοκο, δύσχρηστο, γραφειοκρατικό και εξέφρασαν αμφιβολίες για τη δυνατότητα εφαρμογής του.

Ειδικότερα η υιοθέτηση εφαρμογής ορισμένων κριτηρίων προτεραιότητας στην χορήγηση νέων αδειών φύτευσης θεωρήθηκε μη κατανοητή και αδύνατη εξαιτίας του διοικητικού φόρτου που επιφέρουν.

Διευκρινίστηκε ότι τα Κράτη Μέλη μπορούν να εφαρμόσουν διαφορετικά πο-σοστά αύξησης στις περιφέρειές τους και ότι μπορούν να εφαρμόσουν διαφορετικά κριτήρια σε κάθε περιοχή, όμως διατυπώθηκε η πρόβλεψη ότι η περιφερειοποίηση των ποσοστών και κριτηρίων θα οδηγήσει σε απώλεια ποσοστού αδειών, οπότε η διανομή αδειών σε Εθνικό Επίπεδο αποφεύγει τον κίνδυνο αυτό.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε για τα δικαιώματα αναφύτευσης (άρθρο 66 ΚΑΝ(ΕΕ) 1308/13), σχετικά με την μεταφορά δικαιωμάτων εντός της ίδιας εκμετάλλευσης, δεδομένου ότι η έννοια της εκμετάλλευσης διαφέρει στα Κράτη-Μέλη. Έτσι είναι δυνατόν να μεταφερθούν

φυτεύσεις (μετά από προηγούμενη εκρίζωση) από μια γεωγραφική ενότητα σε άλλη εφόσον δεν νοείται ή δεν προβλέπεται από την Εθνική Νομοθεσία (όπως π.χ. στη Γαλλία) ως διαφορετική εκμετάλλευση αυτή η οποία ευρίσκεται σε άλλο γεωγραφικό διαμέρισμα (π.χ. νομό). Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ίδια η εκμετάλλευση για την οποία το νομικό ή φυσικό πρόσωπο διαθέτει ίδιο ΑΦΜ σε όλη την επικράτεια του Κράτους Μέλους. Αυτό θα σημαίνει για την Ελλάδα ότι όταν ένα φυσικό πρόσωπο (αμπελουργός) ή ένα νομικό πρόσωπο (οινοποιός) που διαθέτει αμπελοτεμάχια π.χ. στο Ηράκλειο Κρήτης, την Σαντορίνη και το Αμύνταιο, θα μπορεί να εκριζώσει στην μια περιοχή και να φυτεύσει (η άδεια θα εκδίδεται σχεδόν αυτόματα) σε άλλη της επιλογής του. Τέλος εναπόκειται στο Κράτος Μέλος να περιορίσει μεταφορά φυτεύσεων από περιοχές χωρίς Γεωγραφική Ένδειξη σε περιοχές με Γεωγραφική Ένδειξη.

Απλοποίηση Νομοθεσίας: Με βάση την συνθήκη της Λισαβόνας προοδευτικά οι ισχύοντες κανονισμοί θα καταργηθούν και η θέσπιση νομοθεσίας θα ακολουθήσει τις νέες διαδικασίες, δηλαδή της διαδικασίας θέσπισης των κατ' εξουσιοδότησιν Πράξεων (*actes delegués*), σύμφωνα με τις οποίες θα προτείνει η Commission τα σχέδια κανονισμών, τα οποία θα τροποποιούνται και θα εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών και των εκτελεστικών πράξεων, τις οποίες η Commission θα συζητά με τα Κράτη Μέλη.

Με βάση τις νέες διαδικασίες πρόκειται να αλλάξουν οι κανονισμοί 436/2009 (Μητρώα, έλεγχοι, κλπ), 606/2009 (οινολογικές πρακτικές) και 607/2009 (επισήμανση) καθώς και ο ΚΑΝ(ΕΚ) 555/2009 για τα Προγράμματα Στήριξης.

Διατάξεις των παραπάνω κανονισμών θα εναρμονισθούν με υπάρχοντες οριζόντιους κανονισμούς, όπως π.χ. τον ΚΑΝ(ΕΚ) 1169/2011 για την επισήμανση τροφίμων ενώ οι μεταβολές στον ΚΑΝ(ΕΚ) 555/2009 και στον ΚΑΝ(ΕΚ) 436/2009 θα περιλάβουν διατάξεις απλοποίησης της νομοθεσίας με μεταβολές στις υποχρεωτικές Δηλώσεις και τις ημερομηνίες και στόχο να διευκολύνονται οι μικροί παραγωγοί, αλλά και τα Κράτη Μέλη των οποίων ο τρύγος ολοκληρώνεται αργά.

Στο πλαίσιο της αλλαγής δομών (Οριζόντιες Δ/σεις Ποιότητας, Διεθνών Σχέσεων, ΚΟΑ) της ίδιας της Commission με βάση τη συνθήκη της Λισαβόνας αλλάζει και ο κανονισμός για τους βιολογικούς οίνους, οι διατάξεις για τους οποίους θα εμπεριέχονται πλέον σε κανονισμό για τα βιολογικά προϊόντα.

Οι επικείμενες μεταβολές αφορούν στην απαγόρευση συνύπαρξης στην ίδια εκμετάλλευση συμβατικής με βιολογική καλλιέργεια, στον ορισμό μέγιστου ορίου μη επιτρεπομένων ουσιών (καταλοίπων) στο 0,01 ml/kg και τέλος θα προβλέπεται δυνατότητα παραγωγής βιολογικών (οργανικών) οίνων κατά τα πρότυπα των ΗΠΑ, ώστε να αξιοποιηθεί αυτό το τμήμα της διεθνούς αγοράς.

Τέλος με βάση, την ισχυρή ανάπτυξη της αγοράς οίνων με χαμηλό αλκοόλ ή αποαλκοολωμένων οίνων, την προσέγγιση του ΟΙΝ στο θέμα αυτό, την σύγκυση που προκαλεί στον ευρωπαϊό καταναλωτή η πανσπερμία διαφορετικής νομοθεσίας και προσέγγισης, έγινε η πρώτη παρουσίαση στο θέμα αυτό, προκειμένου να ξεκινήσει ο διάλογος για την οριζόντια θεσμοθέτηση αυτών των προϊόντων από την Commission.